Łódź, 31|X 1905 r.

Rok VIII.

№ 242.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany.

Wtorek, dnia 31 (18) października 1905 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minkej w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k.—
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartaln. „ 2 „ —
Miesięczn. „ — „ 67

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ — „ 85

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. Św Symfroniusza
Śr. **Wszyst. Święt.**
Czw. Dzień Zaduszny.
Piat. Św. Huberta B. W.
Sob. Św. Karola Bor.
Niedz. Opieki N. M. P.
Pon. Św. Leandra W.

Wschód sł. godz. 7 m. 05.
Zachód sł. godz. 4 m. 30.
Dług. dnia godz. 9 m. 25.

Redakcya
w ŁODZI.
ul. Przejazd № 8.
№ telefonu 593.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-ej stronicy 50 kop. za wiersz. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honoraryum Redakcya uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca.

Najwyższy Manifest.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, MIKOŁAJ II,

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECHROSYJSKI

KRÓL POLSKI, WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI

i t. d., i t. d., i t. d.,

Oznajmiamy wszystkim wiernym poddanym Naszym:

Niepokoje i zaburzenia w stolicach i w wielu miejscowościach państwa przepełniają [serce Nasze wielkim smutkiem i troską o dobro Państwa Rosyjskiego, nieodłącznie związane z dobrem narodu. Skutek, wywołany obecnemi przejściami i nastrojem narodu, może zagrozić całości i jedności Naszego wielkiego Państwa.

Nasz dobrze zrozumiany obowiązek nakazuje Nam wszystkiemi siłami umysłu i władzy Naszej dążyć do najszybszego przerwania tak dalece dla Państwa niebezpiecznych niepokojów. Rozkazawszy odpowiednim władzom przedsięwziąć środki do ukrócenia nieporządków, dowolności i gwałtów, dla ochrony ludzi spokojnych do należytego spełnienia ciążącego na nich obowiązku, dla rychlejszego spełnienia naznaczonych przez Nas środków do uspokojesia życia państwowego, Uznaliśmy za konieczne ujednostajnić działalność władz wyższych Jako obowiązek władz rządzących wkładamy wykonanie nieodmiennej Naszej woli:

1) Obdarzyć ludność swobodą, opartą na nie zachwianych zasadach, na zasadach prawdziwej nietykalności osobistej, swobody słowa, zebrań i stowarzyszeń.

2) Nie odkładając wyznaczonych już wyborów do Dumy panstwowe', w miarę możności, wobec krótkości terminu zwołania Dumy, zawezwać w porządku prawodawczym do wyborów te klasy ludności, które dotychczas były pozbawione tych praw. Dalszy rozwój prawodawstwa państwowego oprzeć na nowoutworzonych sasadach życia państwowego.

3) Ustanowić jako niezbitą zasadę, iż żadne prawo nie może wejść w życie bez Dumy państwowej i żeby wybrani przez naród przedstawiciele mieli prawo kontroli ustawodawstwa i powołanych przez Nas władz wykonawczych.

Wzywamy wszystkich wiernych synów Rosyi do spełsienia długu, zaciągniętego wobec Ojczyzny i przerwania tych niesłychanych niepokojów i razem z Nami, naprężenia wszystkich sił do zaprowadzenia spokoju w Ojczyźnie.

Dan w Peterhofie, dnia 17 (30) października 1905 roku od narodzenia Chrystusa Pana, a Naszego panowania jedenastego.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„MIKOŁAJ.“

Najpoddańszy raport Wittego.

Petersburg, 30 października.

Najpoddańszy raport sekretarza stanu hrabiego S. J. Wittego.

Waszej Cesarskiej Mości podobało się wydać mnie rozporządzenia odnośnie wskazania kierunku, którym posługiwać się winny sfery rzadzące w związku z wydarzeniami, wynikłemi z powodu współczesnego położenia Rosyi i nakazać odnośnie do niniejszego wyjaśnienia wypracowanie Najpoddańszego raportu.

Wobec tego uważam za obowiązek Najpoddaniej przedstawić co następuje:

Wrzenie, obejmujace najrozmaitsze warstwy rosyjskiego społeczeństwa, nie może być rozpatrywane jako następstwo poszczególnych braków ustroju społecznego, albo tylko rezultatu zorganizowanej działalności skrajnych partyj.

Przyczyny tego wrzenia leżą bezsprzecznie daleko głębiej, tkwią one w naruszonej równowadze pomiędzy ideowemi dążeniami inteligentnego rosyjskiego społeczeństwa z zewnętrznemi formami życia społecznego.

Rosya przerosła formy istniejącego ustroju. Dąży ona do ustroju prawowitego, opartego na zasadach swobody obywatelskiej, na poziomie jednakim z ideami, ożywiającemi rozsądną większość społeczeństwa; idee te winny stanowić podkład formy życia rosyjskiego.

Pierwsze zadanie rządu winno stanowić urzeczywistnienie tych ideałów, a obecnie aż do sankcyi prawodawczej zasadniczych podstaw prawowitego ustroju, aż do sankcyi swobody prasy, sumienia, zebrań, związków i osobistej nietykalności, wprowadzenia w życie tych ważnych podstaw życia politycznego,—społeczeństwo powinno iść drogą normalnego prawodawczego opracowania tych zasad narówni z kwestyami, dotyczącemi rządzenia prawnego wszystkich poddanych Waszej Cesarskiej Mości, bez względu na wyznanie i narodowość. Samo przez się trzeba rozumieć, że nadanie ludności praw swobody obywatelskiej powinno być połączone z prawnemi ograniczeniami dla zupełnego zabezpieczenia spokoju i bezpieczeństwa Państwa.

Dalszem zadaniem rządu zjawia się ustanowienie takich instytucyj i takich norm prawodawczych, któreby odpowiadały skrystalizowanym ideom większości rosyjskiego społeczeństwa i dawały gwarancyę, zapewniającą nienaruszalność praw swobody obywatelskiej.

Zadanie to sprowadza się do ustanowienia porządku prawnego, odpowiednio do celu, aby utwierdzić w państwie spokój i bezpieczeństwo.

Polityka ekonomiczna rządu winna być skierowaną dla dobra szerokich mas narodu, naturalnie z warunkiem zabezpieczenia praw majątkowych i obywatelskich, uznanych przez wszystkie kraje kulturalne.

Nakreślone tu w krótkich słowach podstawy działalności rządu dla zupełnego ich urzeczywistnienia wymagają poważnej pracy prawodawczej i stopniowej przebudowy administracyi.

Pomiędzy wyrażonemi z największą szczerością zasadami, a urzeczywistnieniem ich w normach prawodawczych, w szczególności zaś wprowadzeniem tych norm w obyczaje społeczeństwa i sposób postępowania przedstawicieli rządu nie może nie upłynąć pewnego czasu.

Zasady porządku prawnego wciągają się w życie o tyle, o ile ludność nawyka do nich, przyzna się do swobód obywatelskich.

Przystosować odrazu do życia obywatelskiego kraj ze 135 milionową ludnością, tak różnorodną i najrozleglejszą administracyą, wykształconą na odwiecznych zasadaeh, przyuczyć ją do przyjęcia i przyswojenia sobie norm porządku prawnego, przechodzi siły każdego rządu.

Oto dlaczego wcale nie wystarcza, aby władza wystąpiła tylko z hasłem swobody obywatelskiej, ale aby utrwalić w kraju porządek potrzebne są jeszcze: nieustająca praca, stałość i konsekwencya. Dla osiągnięcia zaś tego niebędnym warunkiem jest jednolity skład rządu i jedność celu, do którego on zdąża. Ale ministeryum, złożone, o ile to możliwem będzie, z osób jednakich przekonań politycznych, winno dołożyć wszelkich starań, aby idea, ożywiająca jego pracę, stała się ideą wszystkich przedstawicieli władzy od najwyższych do najniższych.

Troską rządu winno być wprowadzenie w życie wszystkich postulatów swobody obywatelskiej. Stan rzeczy wymaga od władzy środków, świadczących o szczerości i prostocie jej zamierzeń.

W tym celu rząd winien postawić sobie za zasadę niezachwianą zupełną bezstronność i nie mieszanie się do wyborów do Dumy państwowej, a oprócz tego szczere dążenie do urzeczywistnienia tych wszystkich środków.

W stosunku do przyszłej Dumy państwowej troską rządu powinno być podtrzymanie jej powagi, zabezpieczenie do jej prac zaufania; rząd nie powinien stanowić zapory działalności Dumy, przeciwdziałać jej postanowieniom, chyba, gdyby one zasadniczo sprzeciwiały się powadze Rosyi, zdobytej 1000-letnią jej historyą, co jednak jest nieprawdopodobne. Rząd powinien kierować się wskazaniami Waszej Cesarskiej Mości, wypowiedzianemi w Manifeście o utworzeniu Dumy państwowej, a mianowicie w tym kierunku, aby działalność tej instytucyi państwowej była rozszerzoną, o ile ona okazała się niedokładną i nieodpowiednią do potrzeb czasu.

Rząd powinien wyjaśnić powyższe potrzeby, kierując się, rzecz prosta, ideami, nurtującemi w większości społeczeństwa, a nie echem żądań, stawianych przez pewne kółka, zadośćuczynienie którym niemożliwe, już chociażby z tych powodów, że żądania te ciągle się zmieniają.

Główny nacisk położyć należy na zaspokojenie żądań szerokich warstw społeczeństwa drogą jakiegokolwiek sformułowania podstaw prawności obywatelskiej.

Niezbędnem, wysoce ważnem jest utworzenie rady państwowej na podstawach uczestnictwa w niej i to wybitnego ludzi wybranych, gdyż tylko przy tych warunkach można osiągnąć normalny stosunek tych instytucyj do Dumy państwowej, nie przesądzając dalszych zarządzeń, które winny być zgodne z potrzebami chwili. Zdaniem mojem, działalność rządowa powinna być oparta na następujących podstawach:

1) Prostota i szczerość we wszystkich zarządzeniach, mających na celu obdarzenie ludności swobodą obywatelską i ustanowienie gwarancyi tej swobody;

2) Zniesienie wszelkich wyjątkowych przepisów prawnych;

3) Ujednostajnienie działalności wszystkich organów rządowych;

4) Zniesienie środków represyjnych przeciwko działaniom, nie grożącym jawnie społeczeństwu i państwu;

5) Przeciwdziałanie wszystkiemu, co jawnie zagraża społeczeństwu i Państwu, kierując się jednakże ściśle prawami i stosując się do idei ożywiającej wszystkie warstwy społeczeństwa.

Samo przez się rozumie się, że urzeczywistnienie wyżej wymienionych zadań możliwe jest tylko przy jaknajszerszem współdziałaniu społeczeństwa i przy utworzeniu odpowiednich instytucyj, któreby pozwoliły powołać do twórczej pracy jaknajwięcej sił społecznych.

Należy wierzyć w polityczny takt rosyjskiego społeczeństwa, które napewno nie dąży do anarchii, grożącej rozpadnięciem Państwa.

Na oryginale Jego Cesarska Mość raczył własnoręcznie napisać w Peterhofie dnia 17 października 1905 r.

„Przyjąć do wykonania”.

Nastąpił więc olbrzymi przełom w życiu Państwa rosyjskiego!

Sto trzydzieści pięć milionów ludności od wczoraj posiadło prawa obywatelskie i zacznie brać udział w życiu państwowem.

Kto zna żywotność ludu rosyjskiego, kto ocenić potrafił uśpione siły i zaklęte skarby, kto zbadał wysoką kulturę krajów, włączonych do berła rosyjskiego, jak Polski, Finlandyi i innych — ten zrozumie, że do pochodu cywilizacyjnego przybył potężny orszak, na razie może zbiedzony, lecz bliski już odrodzenia i rozkwitu.

My, polacy, tworząc cząstkę państwowości rosyjskiej, uzyskaliśmy również swobodę. Mimo strasznych warunków bytu, tamujących nasz rozwój jako jednostki narodowościowej i kulturalnej, zdołaliśmy się wybić do pierwszych szeregów ludów, wysoko dzierżących sztandar cywilizacyi. Dziś, gdy nam rozluźniono więzy, mamy świetną przyszłość przed sobą. Nikt nie wątpi, że każdy z nas dołoży wszystkich sił, aby i lud swój uszczęśliwić i aby w dorobku kulturalnym narodów zająć jaknajpoczesniejsze miejsce.

Manifest Najwyższy zapowiada obdarzenie ludności całego państwa **bez różnicy wyznań i narodowości** swobodami obywatelskiemi, rozszerza prawa wyborcze do Dumy państwowej, na te olbrzymie odłamy ludności, które praw tych były pozbawione i jako zasadę ustanawia, że żadne prawo nie może wejść w życie bez Dumy państwowej, która pozyskuje prawo kontroli ustawodawstwa i władz wykonawczych państwa.

Raport sekretarza stanu hrabiego Wittego kładzie nacisk na szczerość postępowania władz rządowych, przewprowadzanie w życie tych doniosłych reform, i zaznacza, że polityka ekonomiczna państwa oprzeć się powinna na zasadach zapewnienia dobrobytu jaknajszerszym masom ludności, co będzie zadaniem Dumy państwowej przy uchwalaniu nowych praw.

Wprowadzenie jednakże w życie swobód obywatelskich, opracowanie praw, gwarantujących te swobody, wymaga pewnego czasu i mozolnej pracy całego społeczeństwa, powołanego do stanowienia o przyszłych swych losach.

Czas więc powrócić do pracy! Czas więc pomyśleć o rozpoczęciu leczenia zadanych ran!

To, co społeczeństwo rosyjskie i naród nasz pośrednio, uzyskały, jest znaczną zdobyczą.

Istnieje więc nadzieja, że dojdzie do uspokojenia, zwłaszcza gdy nastąpi zapowiadana *amnestya ogólna dla wszystkich, którzy walczyli o swobody obywatelskie!*

Ambulatoryum szpitala „Anny-Maryi”

w Łodzi.

W sprawozdaniu pierwszem za czas od dnia 17 maja do 1 lipca r. b. zaznaczono już zwiększającą się stopniowo frekwencyę ambulatoryum, opisano zasadę i sposób przeprowadzenia izolacyi chorych zakaźnych, podkreślono wreszcie ogromną ilość stosunkową dzieci, obarczonych krzywicą lub z upośledzonym rozwojem fizycznym.

Obecnie, po czteromiesięcznej pracy, zwrócić należy uwagę na dalszy rozwój ambulatoryum we wspomnianych kierunkach, oraz na działalność jego pod względem leczniczym, jakoteż wychowawczym i kulturalnym, wszak instytucya społeczna całe społeczeństwo obchodzić winna.

Ogólna liczba dzieci, które do ambulatoryum się zgłosiły od 17 maja do 1 października, wyniosła 2949; porad jednorazowych udzielono z tych 1736 dzieciom, reszta zaś, t. j. 1213, korzystała z porad mniej lub więcej systematycznie, a mianowicie:

porad					
2 krotnych	udzielono	614	dzieciom,	t. j.	1228
3	„	264	„	„	792
4	„	152	„	„	608
5	„	78	„	„	390
6	„	34	„	„	204
7	„	26	„	„	182
8	„	16	„	„	128
9	„	9	„	„	81
10	„	10	„	„	100
11	„	4	„	„	44
12	„	6	„	„	72
15	„	1	„	„	15
17	„	1	„	„	17
24	„	1	„	„	24
Razem przyjęto dzieci		2949	porad udzielono		5591

Liczby powyższe świadczą wymownie, że ogół nasz pracujący (przeważnie kontygens naszych matek) wykazuje, wbrew ogólnym utyskiwaniom, dosyć znaczną dbałość o dzieci i chęć do systematycznego leczenia, o ile pomoc lekarska jest przystępna i odpowiednia. Świadczy o tem także fakt, że 310 dzieci ważono systematycznie; matki zgłaszały się co 2—3 tygodnie tylko w celu skontrolowania stanu dzieci krzywicznych lub skrofulicznych.

Wiek przyjętych dzieci wyraża się w następujących liczbach:

w wieku do 1 miesiąca było	31
„ „ 6 „ „	524
„ od 6 do 12 miesięcy było	614
Razem do 1 roku było	1169
„ od 1 do 2 lat było	573
„ „ 2 „ 5 „ „	820
„ „ 5 „ 10 „ „	286
„ „ 10 „ 14 „ „	101

Jak widać z liczb powyższych, stosunek ilości niemowląt do dzieci starszych wynosi w przybliżeniu 1 : 1,5, co jeszcze raz stwierdza znany fakt ogromnej względnie chorobliwości niemowląt.

System odosobniania (izolacyi) chorych zakaźnych (lub podejrzanych o choroby zakaźne) w oddzielnych 3 pokoikach, okazał się w dalszym ciągu bardzo racyonalnym:

oddzielono w lipcu 303 dzieci chorych na koklusz, 60 chorych lub podejrzanych o dyfteryt, odrę, szkarlatynę; w sierpniu 305 dzieci chorych na koklusz, 62 dzieci chorych lub podejrzanych o dyfteryt, 28 dzieci chorych na szkarlatynę; we wrześniu 210 dzieci chorych na koklusz, 18 chorych lub podejrzanych o dyfteryt, 3 na odrę, 3 na ospę wietrzną i 31 na szkarlatynę.

Cyfry te wskazują, że ambulatoryum byłoby rozsadnikiem chorób zakaźnych, gdyby dzieci bez uprzedniego obejrzenia i sortowania, wpuszczane były na ogólną poczekalnię, jak widzieliśmy bowiem, wypadało przeciętnie po 10 dzieci kokluszowych dziennie, a te 10, przy parogodzinnem w poczekalni zetknięciu, wystarczyłoby przecie do zarażenia 50—60 czekających.

Izolacyę, jak w poprzedniem sprawozdaniu wspomniano, uskutecznia lekarz, badając pobieżnie w t. zw. wstępnym pokoju, wszystkie zgłaszające się na poradę dzieci. Zaznaczyć jeszcze wypada, że system oddzielania chorych działa również na matki, zwracając ich uwagę na konieczność unikania styczności z chorymi zakaźnymi.

W okresie sprawozdawczym wprowadzono do ambulatoryum przepisy drukowane dla matek, jako uzupełnienie porady ustnej, (przepisy te wydane są w osobnych broszurkach). Przepisy treści ogólniejszej rozwieszono w poczekalni, gdzie — jak niejednokrotnie zauważyliśmy — są żywo roztrząsane i — co najważniejsze — w następstwie stosowane.

Oprócz lekarstw, które za cenę przystępną (10—20 kop.), matki z aptek otrzymują, zastrzykiwano w ambulatoryum surowicę przeciwbłoniczą dzieciom bardzo biednym bez zwrotu kosztów, innym ze zwrotem połowy; ogółem zastrzyknięto 61 flakonów po 1000 jednostek. Od 15 sierpnia zaprowadzono skarbonki, gdzie mat-

ki wkładają dobrowolne ofiary i zwrot części kosztów za surowicę—z tych źródeł wpłynęło do 1 października 45 rb. 49½ kop. Oprócz tego złożono na ręce naczelnego lekarza następujące ofiary: pp. Eugeniuszowie Krasuscy 76 rb. z racyi wyzdrowienia synka, p. St. Lewiński 25 rb., p. Suligowski 5 rb. 40 kop. Są to pierwsze ofiary od chwili, gdy żywa fala ofiar na szpital dziecięcy zatamowała się na wieść o wspaniałomyślnej i znacznej ofierze pp. Herbst. Można żywić nadzieję, że obywatele naszego miasta, którym pp. Herbst w darze szpital złożyli i pieczę nad nim oddali, z chwilą zapoczątkowania dalszej jego działalności i wtajemniczenia się w potrzeby tej instytucyi dobra publicznego, poparcia jej nie poskąpią.

*

W niedzielę dnia 29 października nastąpiło otwarcie szpitala Anny-Maryi dla dzieci wobec osób ze świata lekarskiego i zaproszonych przedstawicieli prasy.

Dalsze szczegóły podamy w jednym z najbliższych numerów.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Godzimira. Jutro Warcisława.

TEATR VICTORIA. Dziś „Ach ten Leon! Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro „Wesele Fonsia“ Ruszkowskiego. Początek o godz. 8 wieczorem.

STAŁA WYSTAWA OBRAZÓW, ulica Piotrkowska nr. 16. Otwarta od godziny 10 rano do godziny 8 wieczorem.

KRONIKA.

—8—

Depesza gratulacyjna. Dziś wysłano do prezesa gabinetu ministrów sekretarza stanu hrabiego S. J. Wittego depeszę gratulacyjną, opatrzoną kilkuset podpisami.

Budżet m. Łodzi. Ułożony na rok 1906 budżet m. Łodzi przewiduje w dochodach i wydatkach 1,115,000 rub. Pomimo, że w budżecie tym wydatki w porównaniu z rokiem 1905 ym mniejsze są o 400,000 rub., to jednak zajdzie konieczna potrzeba podnieść z kapitału zapasowego przeszło 100,000 rubli na pokrycie wszystkich przewidywanych wydatków.

Pobór wojskowy. Wczoraj wieczorem ukończyło się losowanie popisowych. W dniu dzisiejszym czynności komisyi poborowej polegają na superewizyi osób, które otrzymały odroczenie na podstawie zielonych biletów.

Tramwaje. Dziś rano wypuszczono wagony tramwajowe. Około godziny 11 ej grono ludzi, nie zdający sprawy z tego, co czynią zaczęli wybijać szyby w oknach tramwajowych; wagony skierowano do remizy, a o godz. 1-ej ruch zupełnie został wstrzymany.

Podejrzane zasłabnięcia. Według danych urzędowych, zaczerpniętych z magistratu łódzkiego, w ubiegłą sobotę zachorowały nagle trzy osoby z podejrzanemi objawami, mianowicie: Maryanna Miodowska, zamieszkała przy ul. Zgierskie nr. 41 i Jadwiga Konarzewska, przybyła ze wsi do Łodzi, obie leczą się w baraku cholerycznym; Pabis, żona stróża domu przy ul. Cegielnianej nr. 4, leczy się we własnem mieszkaniu. W ubiegłą niedzielę zdarzył się jeden wypadek podejrzanego zasłabnięcia, mianowicie u Wiktora Bogdanika, zamieszkałego przy ul. Pańskiej nr. 18, leczy się w domu.

W dniu wczorajszym stwierdzono dwa wypadki podejrzanego zasłabnięcia, mianowicie: u Feldmana, przy ul. Średniej nr. 86 i Deringa, przy ul. Średniej nr. 117. Obaj leczą się w domu.

Żydowskie Towarz dobroczynności. W ubiegłą sobotę w lokalu przy ulicy Długiej № 45, zapowiedziano ogólne zebranie Żydowskiego Towarzystwa dobroczynności, celem rozważenia kilku ważnych spraw, oraz dokonania wyboru członków zarządu. Zgromadziło się o godz. 9 wieczorem zaledwie 29 członków. Wobec tego przewodniczący p. Stanisław Silberstein zwrócił się do zebranych, czy nie uważają za stosowne, z powodu nielicznego przybycia członków odłożyć zebranie do nowego terminu. Oświadczono się za wnioskiem p. Silbersteina i uznano zebranie sobotnie za niedoszłe do skutku. O terminie następnego zebrania poczynione zostaną odpowiednie ogłoszenia w pismach.

Odznaczenia. Na wystawie międzynarodowej paryskiej w «Grand Palais des champs-Elysées» zostały nagrodzone medalami złotemi i krzyżami zasługi, łódzkie firmy: handel win Józefa Wolskiego i zakład fotograficzny p. f. „Piotrowski“, pierwszy za czyste wina węgierskie, a drugi za artystyczne wykonanie fotografii.

Las miejski. Wzdłuż szosy Rokicińskiej ciągnie się las miejski, stronami przylegający do terytoryum kolei Fabryczno-łódzkiej i Widzewa. Las ten znajduje się w stanie opłakanym. Wszystkie drzewa wysychają, iż z czasem nastąpi zupełny ich zanik. Obecnie wygląd zeschniętych i ogołoconych z kory drzew iglastych jest bardzo przykry. Nie wątpimy ani na chwilę, iż z czasem wszystkie drzewa graće zaczną i cały las pójdzie na marne. Jak traktowany jest cały teren lasu, który powinien być ozdobą okolic miasta, dość powiedzieć, że na terenie lasu składają oddawna rumowiska śmieci, zwożonych z różnych dzielnic Łodzi. Czyż zarząd miejski powinien pozwolić na takie nieposzanowanie terytoryum lasu.

Według nas, sprawą tą należy zająć się energicznie. Skoro na terytoryum wzmiankowanego lasu wybudowany ma być szpital miejski, z uwzględnieniem obszaru, na którym urządzony ma być ogród na cele szpitala przeznaczony, wobec tego, należałoby póki czas jeszcze, zająć się sprawą zasadzenia nowych drzewek, na miejsce wyschniętych i skazanych na zagładę.

Rozglądając się dookoła lasu, zauważyć można, iż najwięcej ogołoconemi i skazanemi na zagładę są drzewa w miejscu, gdzie stanąć ma główny pawilon szpitala.

Póki czas, więc dbali o rozwój roślinności ojcowie miasta, powinni przedsięwziąć wszelkie starania w celu zadrzewienia terenu lasu, zwłaszcza w miejscu, które okalać ma szpital miejski.

Wino czerwone i cholera. Wbrew temu, co pewna firma ogłasza i jak świadomie przekręca fakta, pisząc, że „dokonana przez dr. Serkowskiego analiza chemiczna win z miejscowości «Chasta», wykazała, że wina te są niepodrobione i dodatnio bardzo przydatne jako środek ochrony przeciw cholerze“,—z laboratoryum dr. Serkowskiego zaprzeczają autentyczności powyższego zdania, a mianowicie dr. Serkowski jedynie tylko orzekł, że kilka próbek wina, przyniesionych do laboratoryum dnia 14 listopada 1904 r., okazały się niezafałszowane; ale bezwarunkowo wszelkie trunki alkoholowe, a więc i wino czerwone, wogóle są dla zdrowia szkodliwe i pod żadnym pozorem—zdaniem doktora Serkowskiego jak i wogóle całego świata naukowego — „nie mogą być przydatne jako środek ochrony przeciw cholerze“. Nie wolno żadnym firmom wprowadzać w błąd publiczności, a tembardziej niezasadnie posiłkując się nazwiskiem, które jest obce wszelkim reklamowym sztuczkom kupieckim.

Groźny pożar. Wczoraj o godzinie 10-ej i pół wieczorem nad Bałutami zajaśniała łuna, na widok której straż miejska i I oddział straży ogniowej ochotniczej wyruszyły z koszar, kierując się za jej śladami. W chwili przybycia straży miejskiej, przy zbiegu ulic Młynarskiej i Zawadzkiej, w głębi posesyi Jana Kühna palił się budynek drewniany, w sąsiedztwie którego od ulicy Zawadzkiej stał dom mieszkalny drewniany, z drugiej zaś strony dom mieszkalny piętrowy, również drewniany, na tyłach którego stały komórki i mieszkanie stróża domu nr. 27, należącego do Martynki. Oprócz tych dwóch budynków na przestrzeni kilkułokciowej stoją przeważnie budynki drewniane. Wskutek powyższego położenia domów, sytuacya była bardzo groźną i akcya ratunkowa była bardzo trudną tem więcej, iż z dwóch stron potrzeba było obrony.

W chwili przybycia I go oddziału, dom frontowy pod № 27 był bardzo zagrożony, lecz przy wzmocnionej akcyi po 15 minutach udało się ten dom uratować, jak również został uratowany i dom od ulicy Zawadzkiej. O godz. 12 ej i pół ogień został umiejscowiony. Spalił się skład gałganów, dom jednopiętrowy i część komórek na posesyi № 27 przy ul. Zawadzkiej.

Podczas pożaru doszczętnie stracili swe mienie: stolarz Jan Pietrzak, którego warsztat mieścił się na parterze; spaliło się 7 warsztatów i cały materyał, oraz wszystkie rzeczy na 1-em piętrze. Spaliło się również mienie lokatorów Adolfa Cymrzyńskiego i Jana Goresiaka; ludzie ci zaledwie zdołali ujść z życiem.

Lokatorzy Michał Garsz, Jankiel Hertzberg i piekarz Majer Szmulewicz, którzy zamieszkiwali w domu od ulicy Zawadzkiej, ponieśli dotkliwe straty przy wynoszeniu ruchomości.

Ogólne osłabienia. W ciągu ostatnich trzech dni następujące osoby uległy ogólnemu osłabieniu: na ul. Andrzeja nr. 56 Bronisława Smolarkiewicz, lat 38; na rogu Zielonej i Piotrkowskiej Gustaw Hofman, lat 58, na ul. Konstantynowskiej róg Długiej człowiek, lat około 56, od którego nie dowiedziano się ani nazwiska, ani adresu; na ul. Piotrkowskiej nr. 218 Katarzyna Wlazło z Pabianic, lat 28; na ul. Długiej nr. 182 Władysław Skoczylas, lat 70 i na ul. Karola nr. 28 Edward Karler, lat 26; na ul. Widzewskiej nr. 109 Chaim Kremster, lat 40, na Wodnym Rynku, człowiek lat około 50, od którego nie dowiedziano się ani nazwiska, ani adresu.

Bójki i napady. Między kilkoma wyrostkami, idącymi przez ul. Staro Zarzewską, wynikcęła bójka, w której Jakób Holop, lat 21, pozostający bez zajęcia, odniósł kilka ran w głowę i czoło; na ul. Fajfra nr. 9 Maryanna Pyre, lat 24, została w mieszkaniu przez sublokatorkę pobitą i nożem zadano jej ranę w bok; na rogu ulic Pańskiej i Milsza Karol Neuberg, robotnik fabryczny, lat 32, mieszkający przy ul. Zakątnej, został napadnięty, przyczem zadano mu ciężką ranę w krzyż, w ciężkim stanie odwieziony został do szpitala Czerwonego Krzyża; na ul. Lipowej nr. 78 Oskar Szmidt, robotnik fabryczny, lat 23, mieszkający przy ul. Głównej, został napadnięty; nożem zadano mu ranę lewej łopatki; na ulicy Krutki nr. 7 na Bałutach, na robotnika Wacława Kobyłeckiego, stolarza, lat 23, napadnięto w mieszkaniu własnem, pobito ostrem narzędziem, odniósł kilka ran w głowę, twarz i czoło, oraz rękę, odwieziono go do szpitala Poznańskich; na ul. Piotrkowskiej nr. 85 Franciszek Fiszer, robotnik, lat 36, mieszkający przy ul. Przejazd, został pobity, przyczem odniósł rany twarzy; na ul. Zgierskiej nr. 37 Albert Wedrik, tkacz, lat 18 na tejże ulicy mieszkający; Henryk Zorn, tkacz, lat 23, napadnięci zostali i zadano im nożami po kilka ran w głowę, szyję i ucho; na rogu ulic Andrzeja i Ludwiki Robert Mille, stolarz, lat 23, został napadnięty; nożem zadano mu ranę w szyję i rękę. We wszystkich tych wypadkach lekarze Pogotowia udzielili pomocy.

SZTUKA i PIŚMIENNICTWO.

Teatr. Po dłuższej przerwie dziś wieczorem teatr nasz w teatrze „Victoria“ wznawia po cenach zniżonych wesołą farsę «Ach ten Leon» Piotra Wolfa w zmienionej w niektórych rolach obsadzie.

Jutro z powodu wigilii dnia zadusznego, danem będzie tylko jedno wieczorowe przedstawienie w teatrze «Victoria» na którem wznowioną zostanie wesoła krotochwila Ruszkowskiego „Wesele Fonsia“.

Z Tow. muzycznego. Panna Marya Panthło znana i utalentowana pianistka, profesorka konserwatoryum w Genewie, która niedawno występowała w Filharmonii warszawskiej, zaproszoną została do przyjęcia udziału w koncercie Towarzystwa muzycznego w Łodzi, który się odbędzie w pierwszych dniach listopada.

„Hasło“. Pod tym tytułem rozpocznie wychodzić w Paryżu od listopada r. b., pod kierownictwem Stanisława Jasińskiego, miesięcznik, poświęcony sprawom katolickim, społeczym, nauce, sztuce i literaturze. Prenumerata wynosi rocznie 18 franków. Adres redakcyi i administracyi: Paryż, rue de Rennes 111.

OFIARY.

Na sklep dla Salskiego.

Zamiast palenia świeczek na grobach rodzinnych: Wacławostwo Matysek 3 rb., Donata Kłodecka 50 kop.

Dziś rano o godzinie 6-ej rano wydaliśmy dodatek nadzwyczajny o ogłoszeniu konstytucyi. Rozszedł się on w 10,000 egzemplarzach. Cyfry powyższej nie podajemy dla reklamy, jak to czynią niektóre pisma, przesadzając cyfry, zaznaczamy jedynie fakt ten, jako znamienny z powodu sytuacyi.

Z powodu, że „Rozwój“ w ciągu dwach dni nie wychodził, znaczną ilość materyału bieżącego odkładamy do numeru następnego.

—:—:—

Telegramy

Petersburskiej Agencyi Telegraficznej.

—.—

Z dni ubiegłych.

Warszawa, 27 października. Demokraci socyalni usiłowali powstrzymać wydawnictwo gazet. Niektóre z nich wyszły. Krąży mnóstwo patroli. Kolej łódzka zawiesiła ruch. Wszystkie większe zakłady w Łodzi, Pabianicach i Zgierzu zawiesiły pracę.

Samara, 27 października. Magazyny zamknięte, biur rządowych strzeże wojsko. Krążą konne i piesze patrole. Tramwaje zawiesiły ruch.

Opatów, 27 października. Rozbito kancelarye w urzędach gminnych w Ćmielowie, Rudzie Kościelnej, Wojciechowie. Książki i akta zniszczono.

Moskwa, 27 października. Na naradzie fabrykantów okręgu moskiewskiego mniejszość oświadczyła się za wprowadzeniem stanu wojennego i strzeżeniem fabryk przez wojsko. Większość uznała za niezbędne reformy, odnawiające Rosyę. Jutro odbędzie się bardzo liczne zebranie fabrykantów. Związek ludzi rosyjskich proponuje wydanie odezwy, aby wybrać po parafiach ochotników dla obrony samowładztwa.

Złatoust, 27 października. Bezrobocie kolejowe ogarnęło wszystkie wydziały służby kolejowej: ruch pociągów przerwany.

Charków, 27 października. Na porannym wiecu w warsztatach parowozowych postanowiono piekarzom pozwolić pracować oraz stacyi elektrycznej i rzeźni. Dziś odbyło się posiedzenie w radzie miejskiej z udziałem reprezentantów robotników, organizacyj studenckich. Na zebraniu robotników kolejowych na dworcu postanowiono strejkować jeszcze 3 dni. W mieście spokojnie, wystrzałów niema. Obliczają liczbę tych, którzy ucierpieli.

Moskwa, 27 października. Jutro prezydent miasta wyśle zaproszenia, aby zebrali się w radzie miejskiej przedstawiciele szlachty, zakładów naukowych, korporacyi związków, dla naradzenia się nad ogólnem położeniem.

Petersburg, 27 października. Dzień przeszedł spokojnie, sklepy otwarte; bezrobocie wzrasta w fabrykach, zakładach przemysłowych, instytucyach społecznych i zakładach naukowych. Tramwaje nieczynne. Elektryczność w wielu miejscach zgasła. W uniwersytecie we wszystkich audytoryach odbywają się wiece przedstawicieli różnych kategoryi pracy. Generał gubernator ogłasza, że przedsięwziął środki, aby nie dopuszczano osób postronnych do uczestnictwa w zebraniach w murach zakładów naukowych. Aby zadośćuczynić potrzebie publicznych zebrań, wszystkie poszczególne frakcye jednoczą się w swoich rezolucyach. W instytucie technicznym odbył się wiec robotników zakładów Putiłowskich i pracowników kolei warszawskiej, delegatów od robotników. Wieczorem w uniwersytecie odbył się wiec reprezentantów wszystkich fabryk i zakładów stolicy. Wszyscy jednogłośnie oświadczyli się za powszechnem bezrobociem. W żeńskim instytucie pedagogicznym, na wiecu, postanowiono przyjąć udział w urządzeniu oddziałów sanitarnych, przyjąć plan organizacyi tych ostatnich, opracowany przez lekarzy. Według tego planu, Petersburg podzielono na 6 rewirów: miejski, wyborski, petersburski, narwski, newski, wasiloostrowski. Na wiecu wyższych żeńskich kursów postanowiono zorganizować oddziały sanitarne, rozdano środki opatrunkowe dla podania pierwszej pomocy.

Petersburg, 27 października. Jutro zostanie ogłoszony stan wojenny w Charkowie i powiecie charkowskim.

Nowoczerkask, 27 października. W ogrodzie miejskim odbył się wiec młodzieży szkolnej. Następnie tłum ruszył przez główną aleję, przy wejściu z której niespodzianie werżnął się w tłum oddział policyi. Rozległ się wystrzał, nastąpiła panika, wielu ucierpiało.

Kursk, 27 października. Gubernator ogłasza, że zostaną przedsięwzięte środki stanowcze przeciw wzbronionym zbiegowiskom.

Ekaterynosław, 27 października. Wskutek starań miasta, wojsko cofnięto. Ochrona wzmocniona zniesiona. Porządek powraca. Brak tramwajów i oświetlenia elektrycznego. Pociągi nie przybywają.

Moskwa, 27 października. Łazienki zamknięte. Mięso 7 rb. pud. Strejkujący rozpędzają z targów przekupniów.

Generał gubernator ogłasza. Ruch przywraca się na mikołajewskiej, kazańskiej kolejach. Zapasów niezbędnych dość w mieście. Wojska w razie zbiegowisk ludu i ujawnienia występnych zamiarów, rozpoczną ogień bojowy. Dziś o 11-ej rano stanęły wodociągi, tramwaje i gazownia. Wybito szyby w mieszkaniu Szarapowa.

Saratów, 27 października. Bezrobocie wzrasta; w śródkowej dzielnicy miasta zamknięto sklepy, kasy, banki; telegrafu strzeże wojsko. Tłum zmusza do zawieszenia pracy w zakładach przemysłowych.

Rewel, 27 października. Tłum robotników napadł na magazyn broni w śródmieściu i zabrał broń.

Charków 27 października. Ulice miasta napełnia olbrzymi tłum. Ruch powozowy wstrzymany. Sklepy zamknięte. W południe tłum robotników rozbił magazyn „Sport“ i zabrał wszystką broń, jaka znajdowała się w magazynie, gdzie byli dragoni. W czasie strzelaniny mnóstwo rannych, 10 poległych. Około giełdy pokazało się trzystu ludzi z portretem Najjaśniejszego Pana i narodowemi flagami, rozbili karetę Pogotowia ratunkowego, pobili studentów; przy spotkaniu się jednak z robotnikami, którzy szli do uniwersytetu, wynikło starcie. Strzały robotników stłumiły manifestacyę patryotyczną. Czerń, korzystając z zamieszek, usiłowała grabić sklepy.

Krasnojarsk, 27 października. Na kolei syberyjskiej zawiesiły pracę warsztaty i maszyniści. Telegraf, według pogłosek, postanowił przerwać czynności we wtorek.

Kijów, 27 października. Na wiecu kolei południowych w uniwersytecie przy udziale 5000 ludzi postanowiono jutro rozpocząć powszechne bezrobocie. Zawiesili pracę robotnicy warsztatów kolejowych, dróg południowo-zachodnich, zakładu mechanicznego południowo-rosyjskiego. Redakcye „Kijewskich Otklików“, «Słowa», «Nowosti» na zebraniu wszystkich spółpracowników, wydawców i redaktorów postanowili jutro przyłączyć się do bezrobocia. Oddziały wojsk strzegą telegrafu, kas i wodociągów. Po mieście krążą patrole.

Kijów, 27 października. Wyszedł jeden tylko „Kijewlanin“, strzeżony przez wojsko. Rano zamknięto wszystkie banki.

Saratow, 27 października. Gazety wydały tylko depesze, zaznaczywszy, że wskutek cenzury, nie mogą wychodzić.

Połtawa 27 października. W biurze depo odbył się wiec kilku tysięcy młodzieży robotniczej. Gdy rozpędzali ich kozacy, było wielu poszkodowanych.

Smoleńsk, 27 października. Zarząd gubernialny ziemski zawiesił pracę, odbywają się wiece.

Tyflis, 27 października. Koleje żelazne stoją. W mieście oczekiwane jest na dzień 28 b. m. powszechne bezrobocie.

Petersburg, 27 października. Pomocnikiem sekretarza stanu rady państwa mianowano referenta kancelaryi państwa Déjoi.

Petersburg, 27 października. Dziś zawiesiło pracę w zakładach Putiłowskich przeszło 12 tysięcy robotników. Nieczynny jest zakład francuski „Bieroi“. Gazowni strzeże wojsko. Światło gazowe w zakładach Towarzystwa belgijskiego „Helios“ zgasło. Wodociągów strzeże wojsko. Przedsięwzięto środki, aby zaopatrzyć miasto w wodę. Na wiecu kolegiów profesorskich wyższych zakładów naukowych postanowiono w odpowiedzi na wiec studencki oświadczyć, że kolegia zrzekają się wszelkiej odpowiedzialności za dalszy przebieg życia uniwersyteckiego. Odbyły się wiece związku lekarzy, równouprawnienia kobiet oraz reprezentantów licznych sfer społecznych i zawodów.

Rostów nad Donem, 27 października. Rozpoczęły się rozruchy w szkołach średnich, przerwano wykłady w szkole technicznej kolejowej.

Petersburg, 27 października. Generał major Swieczyn, pozostający w charakterze urzędnika do szczególnych poruczeń przy ministrze spraw wewnętrznych, mianowany został stawropolskim gubernatorem.

Dowódcę 10 korpusu armii generał lejtenanta Cierpickiego w dniu 26 b. m. Najmiłościwiej obdarzono orderem św. Jerzego klasy III.

Moskwa, 27 października. O godzinie 11 ej przed południem w sali zebrań na giełdzie odbywało się posiedzenie fabrykantów i przemysłowców okręgu moskiewskiego. Przewodniczył Czetwierykow. Postanowiono wybrać komisyę, która złoży gubernatorowi memoryał o potrzebach fabrykantów, streszczających się w tem, że uspokojenie kraju możliwem jest tylko z warunkiem nadania reform. Zwołano nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej, która będzie obradowała bez przerwy wobec niespokojnych czasów. Posiedzenie izby sądowej i sądu okręgowego przerwano z powodu odmowy adwokatów stawania w sądzie w tak burzliwych czasach. Zarząd miasta, nie chcąc sprzeciwiać się swym robotnikom, odmówił usługom saperów, które proponował gubernator dla zabezpieczenia miasta wody i gazu oświetlającego.

*

Petersburg, 28 października. W razie, gdyby apteki prywatne zawiesiły czynności, z rozporządzenia generał gubernatora otwarte zostanie kilka aptek wojskowych do użytku publicznego.

Saratów, 28 października. W dniu dzisiejszym część sklepów otworzono. Wszystkie apteki pracują.

Kazań, 28 października. Zarząd drogi żelaznej kazańskiej telegrafował, aby wznowiono sprzedaż biletów pasażerskich komunikacyi wewnętrznej do Moskwy bez przekazów na stacyach węzłowych na inne linie kolejowe prawa jazdy.

Orzeł, 28 października. O godz. 8 ej rano odszedł pierwszy pociąg do Kurska, o pierwszej w południe pociąg próbny do Moskwy.

Charków, 28 października. Spadł duży śnieg. Życie stopniowo powraca do normalnego stanu. Przywrócono ruch tramwajów i pojazdów. Telefon pracuje. Banki i sklepy otwarte. Po ulicach krążą patrole.

Wiedeń, 28 października. Król hiszpański przybędzie do Wiednia 13 listopada.

Petersburg, 28 października. Cyrkularz towarzysza ministra spraw wewnętrznych Trepowa o sposobie zastosowania praw o publicznych zebraniach, poleca: aby gubernatorowie zwrócili najbaczniejszą uwagę na to, że nadane przez Najjaśniejszego Pana ludności nowe prawo o zebraniach, nie może być skrępowane zbytecznemi ograniczeniami. Obecna na zebraniu osoba urzędowa może je rozwiązać tylko po wyczerpaniu wszystkich środków perswazyi i tylko w tym wypadku, jeżeli zebranie ma zamiar przejść od słów do jakichkolwiek szczególnie gwałtownych czynów charakteru buntowniczego. Od taktu i umiejętności postępowania ze strony przedstawicieli władz rządowych zależy, aby nie dawano sposobności do wzburzenia ludu przez czynniki władzy urzędowej i aby nie dawano powodu do podejrzeń, że władze rządowe dążą do ograniczenia ludności, przy korzystaniu z nadanego jej prawa. Nowe prawo nie stosuje się do przygotowawczych zebrań przedwyborczych do Dumy państwowej, na które osoby urzędowe delegują się tylko w wypadkach nadzwyczajnych.

Petersburg, 28 października. Gazety z wyjątkiem „Prawitielstwiennego Wiestnika“ i „Inwalida“ nie wychodzą w dalszym ciągu.

Moskwa 28 października. Nastrój w mieście pełen trwogi. Rozpoczął się ruch między subjektami handlowymi, zmuszającymi do zamykania wszystkich sklepów, które o godzinie 3 ej zamknięto na głucho. Czynnemi były sklepiki spożywcze. W niektórych miejscowościach zdarzyły się starcia z policyą, najpoważniejsze u bramy żydowskiej. Banki zamknięto, krążą pogłoski, że protestów weksli nie będzie do czasu przywrócenia spokoju.

Taszkient, 28 października. Stanęły koleje środkowo azyatyckie i orenburska. Żądania wyłącznie polityczne.

Ryga, 28 października. Zawiesiły pracę wszystkie fabryki i zakłady przemysłowe. Część sklepów zamknięta. Tramwaje i parostatki nie kursują.

Tyflis 28 października. Tramwaje przestały kursować po mieście.

Berlin, 28 października. Urzędownie zakomunikowano: Wobec niemożliwości wysyłania drogą zwykłą poczty do Rosyi, wysyłka jej odbywać się będzie drogą okólną, zwłaszcza morzem oraz przez Stokholm. Listy będą wysyłane wszystkiemi pocztowemi parostatkami do Rygi, Rewla, Libawy i Petersburga. Na Śląsku stoi 1,500 wagonów z węglem. W eksporcie gęsi z Rosyi stwierdzono już milionowe straty.

Istnieje obawa jeszcze większego braku mięsa wskutek braku dowozu z Rosyi. Składy w Królewcu i Gdańsku puste. W całym ruchu kolejowym nastąpiła zmiana; nawet księgarze, handlujący na dworcach, skarżą się na brak zbytu.

Kijów, 28 października. Na naradzie dyrektorów banków tutejszych w kwestyi odroczenia protestów wypłat terminowych z powodu obecnych wypadków, postanowiono wszystkie weksle terminowe oddać notaryuszowi giełdy, gdzie przechowywane będą do 30 b. m.

Kazań 28 października. Rzemieślnicy kolei żelaznej moskiewsko-kazańskiej drugi już dzień pracują.

Pekin, 28 października. Poseł niemiecki zakomunikował cesarzowi chińskiemu na adyencyi, że zdaniem cesarza niemieckiego, po ratyfikacyi portsmuckiego traktatu pokojowego, nadszedł czas usunięcia z prowincyi Peczilijskiej załóg zagranicznych.

Moskwa, 28 października. Komisya fabrykantów przedstawiła ministrowi spraw wewnętrznych wniosek, że stan wojenny w Moskwie jest niepożądanym. Niezbędnem jest nadanie robotnikom praw, umożliwiających zbieranie się na wiece w gmachach fabrycznych, zapewnienie ludności swobód zasadniczych i reorganizacya Dumy państwowej.

Odesa, 28 października. Tłum uczniów gimnazyum i studentów podszedł do gmachu gimnazyum Berezinowej na ulicy Kanatnej. Zjawił się dwa patrol. Policyanci wzięli się do szabel. Raniono 6 studentów, 5 kursistek i kilku uczniów gimnazyum.

W południe obradowała w uniwersytecie komisya doradcza w kwestyi pobicia młodzieży szkolnej. W zarządzie miejskim odbyło się zebranie urzędników tego zarządu z udziałem prezydenta miasta i członków zarządu. O 5 wieczorem odbył się w uniwersytecie wspaniały wiec wszystkich zakładów naukowych. Po ulicach krążą patrole. Drukarnie zawiesiły roboty. Wieczorem odbędzie się narada głównych reprezentantów wszystkich grup ludności.

Warszawa, 28 października. Tramwaje zatrzymują. Składy spożywcze przepełnione publicznością. Nastrój pełen trwogi. Wiele sklepów zamknięto.

Borysów, 28 października. Tłum rozgniewany na oficera, który wjechał na chodnik, zranił go.

Rewel, 28 października. Płonie teatr drewniany.

Simogorsk, 28 października. Wszystkie biura rządowe strzeżone są przez wojsko.

Kijów, 28 października. Pociąg warszawski nie przybył. Elektryczność nieczynna.

Syzran, 28 października. Robotnicy strejkują. Przepuszczają tylko pocztę i pasażerów. Na linii kolei kazańskiej wysłano do Moskwy pierwszy pociąg. Kolej wiaziemska nieczynna.

Aschabad 28 października. Kolej środkowoazyatycka zawiesiła ruch.

Romny, 28 października. Podano do Banku państwa prośby o prolongatę terminów płatności weksli. Wysłano także prośby do ministeryów skarbu i sprawiedliwości.

Petersburg, 28 października. Dziś wyszedł tylko «Prawitielstwiennyj Wiestnik» i «Inwalid.» Ogłoszono cyrkularz ministeryum spraw wewnętrznych do gubernatorów, wyjaśniający prawo 24 października. Prawo to dotyczy zebrań publicznych, na których roztrząsane są kredyty społeczne, państwowe i ekonomiczne. Prawo to stosuje się do stowarzyszeń uczonych. Zebrania dozwolone są tylko w lokalach zamkniętych, przyczem delegowanie na nie osoby urzędowej jest niezbędnem.

Obowiązek uczestniczenia na zebraniach powierzyć policyi i urzędnikom państwowym, wybranym przez gubernatorów. Osoby urzędowe nie powinny mieszać się do rozpraw i nie krępować zebrań środkami policyjnemi, zamykać je zaś można tylko w ostatecznym wypadku, kiedy zebranie nabierze pocznie charakteru buntowniczego zbiegowiska. Okólnik poleca zatroszczyć się o wybór odpowiednich na zebrania lokalów.

Charków, 28 października. Wiec na cmentarzu postanowił zaprzestać w dniu jutrzejszym bezrobocia politycznego wszystkich zakładów i przedsiębiorstw. Bezrobocie na kolejach będzie trwało dalej.

Morszańsk, 28 października. Robotnicy zawiesili pracę w środę i dziś powrócili do pracy. W mieście spokojnie. Od trzech dni brak komunikacyi kolejowej. Na wiecu robotnik, wygłaszający mowę, zmarł na anewryzm serca. Wykłady w seminaryum duchownem zawieszono.

Warszawa 28 października. Z rozporządzenia policyi sklepy, cukiernie, restauracye winny być zamknięte o godz. 7 wieczorem; restauracye I klasy o godz. 10 wieczorem, furtki w bramach z nastąpieniem zmroku. Po ulicach krążą liczne patrole. Z prowincyi nadchodzą wieści o bezrobociach. Kolejki podmiejskie od rana nieczynne. Z rozkazu generał gubernatora instytut politechniczny zamknięto.

Briańsk 28 października. Na kolei rygoorłowskiej strejkujący zmuszają telegrafistów, aby się przyłączyli do bezrobocia. Zebranie strejkujących rozpędziło wojsko. Poczty moskiewskiej niema; petersburskiej brak już od dwóch dni. Fabryka żelaza kuto-lanego pracuje.

We wsiach pod Moskwą odwołano licytacye mienia włościańskiego, aresztowanego za zaległe podatki, z przyczyny powszechnie groźnego stanu w kraju.

Moskwa, 28 października. Miasto w ciemnościach. Elektryczność i gaz bezczynne, sklepy zamknięte, teatry i większe restauracye na razie otwarte.

Na posiedzeniu rady miejskiej członkowie spierają się, na kogo spada wina za obecne położenie, nie doszli jednak do żadnego określonego rezultatu. Na posiedzenie byli zaproszeni delegaci urzędników miejskich, lecz opuścili salę.

Połtawa, 29 października. Pali się wielki młyn Omelianowa.

Batum, 29 października. Komunikacya telegraficzna z Tyflisem i Noworosyjskiem przerwana. Czynność w porcie ustała. Depo kolejowe, towarzystwo wzajemnego kredytu, drukarnie, wiele kantorów prywatnych zawiesiło pracę. Motywem bezrobocia solidarność z innemi miastami.

Sewastopol, 29 października. W czasie wczorajszej demonstracyi ucierpieli komisarz policyi i dozorca rewiru. Kiedy odparto tłum na Wielkomorską ulicę, rozległy się dwa wystrzały, które nikomu nie wyrządziły szkody. Aresztowanych uwolniono. Dziś spokojnie. Nastrój podniecony. Krąży wiele patroli.

Jurjew (Dorpat), 29 października. Studenci uniwersytetu i instytutu weterynaryjnego postanowili przerwać zajęcia.

Nowa Buchara, 29 października. Dziś stanęła kolej środkowo azyatycka. Pociągi nie kursują.

Baku, 29 października. Ruch na liniach kolejowych zakaukaskiej i władykaukaskiej zawieszono przyjmowanie posyłek prywatnych i listów. Nastrój bardzo trwożliwy.

Elizawetpol, 29 października. Ceny na artykuły pierwszej potrzeby wzrastają niepomiernie. Pud drzewa na opał 30 kop., węgla 50 kop., nafta po 6—8 kop. funt. Ulewy popsuły drogi, co utrudnia dowóz artykułów spożywczych. Pociąg pocztowy z Odesy nie przybył. Wątpliwą jest rzeczą, czy pociąg, wyprawiony do Birzuły, dojdzie tam.

Wiedeń, 29 października. Dziś odbyła się narada delegatów rosyjskich i austro-węgierskich z powodu różnicy zdań w kwestyi wzajemnej taryfy celnej. Oczekiwane są instrukcye rządu austro-węgierskiego. Stan rzeczy wyjaśnionym zostanie w niedługim czasie.

Berlin, 29 października. Urzędownie komunikują, że wobec niemożliwości wysyłania drogą zwykłą poczty do Rosyi, czynionem będzie usiłowanie wysyłania listów drogą okólną, zwłaszcza morzem, oraz przez Sztokholm. Listy będą wysyłane wszystkiemi parostatkami pocztowemi do Rygi, Rewla, Libawy, Petersburga.

Petersburg 29 października. Na wiecu agentów kolei wiedeńskiej postanowiono przedłużyć bezrobocie, dopóki nie będzie nadaną swoboda zebrań. Agenci dróg żelaznych nadwiślańskich otrzymali imienne wezwanie, aby stawili się na służbę w poniedziałek. W raporcie Pogotowia ratunkowego nie odnotowano ani jednego wypadku.

Kijów, 29 października. Członek rady miejskiej wystąpił do rady z propozycyą, aby z powodu wypadków obecnych rada miejska obradowała bezustannie i troszczyła się o wyszukanie sposobów, złagodzenia oczekiwanych nieszczęść dla ludności wskutek obawy o wyczerpanie zapasów żywności i przerwy w działaniu wodociągów, stacyj oświetlających. Rada miejska przyjęła propozycyę.

Wieczorem na ulicy Wielkiej-Wasilkowskiej wystrzałem z rewolweru został ciężko ranny dozorca rewirowy.

Windawa, 29 października. Elewatory nieczynne. W agenturze handlowej kolejowej odbył się wiec robotników kolejowych.

Odbyło się zebranie przedwyborcze prawyborców miejskich grupy niemieckiej, usiłującej przeciwdziałać połączonym grupom łotyskiej i żydowskiej.

Kijów, 30 października. Dozorca rewirowy Wolski został raniony w następujących okolicznościach: Poleconem mu było dokonać rewizyi w № 10 hotelu Petersburskiego. Przy rewizyi znaleziono naboje. Skoro zaś Wolski chciał aresztować zamieszkałego w tym numerze mężczyznę, ten ostatni trzy razy wystrzelił z rewolweru. Towarzyszący Wolskiemu żołnierz zabił strzelającego. Policya zatrzymała na ulicy Wasilkowskiej jeden z ruchomych oddziałów sanitarnych z prywat docentem Leontowiczem na czele.

Kijów, 29 października. Dworca strzeże wojsko z dwoma kartaczownicami. W drukarni «Kijewlanina» wybito szyby. Instytut politechniczny zamknięty.

Odesa, 29 października. Na zebraniu wydawców i spółpracowników gazet postanowiono jednomyślnie, wobec poważnego stanu politycznego zawiesić wydawnictwo gazet. Zawiesiły prace wszystkie drukarnie, instytucye bankowe, służba miejska. Zakłady naukowe zamknięte. Ruch kolejowy ustał.

Wilno, 29 października. Pociągów niema. Tramwaje stanęły. Miasto w ciemnościach. Zarząd dróg żelaznych poleskich zamknięty, Dworca strzeże wojsko.

Homel 29 października. Rzucono bombę na policmajstra. Zabito konia.

Tomsk, 29 października. Sklepy zamknięte. Po mieście jeżdżą kozacy. Wielu instytucyi strzeże wojsko.

Baku 29 października. Generał-gubernator ogłasza, że w razie strzelania z domów, te ostatnie będą zniszczone ogniem artyleryi. Właściciele zapłacą grzywny rub. 3,000 i skazani zostaną na trzechmiesięczny areszt.

Rostów nad Donem, 29 października. Bezrobocie się szerzy. Ustał ruch tramwajów, przyczem dwóch ze służby zabito. Czerń usiłowała wzniecić pogrom.

Saratów, 29 października. Wczoraj w różnych częściach miasta odbywały się tłumne wiece. Wieczorem około gmachu rady miejskiej wynikło starcie między tłumem a kozakami.

Nachiczewań 29 października. Stanęła droga żelazna władykaukaska. Banki zamknięte, oraz kantory handlowe i składy hurtowne.

Rewel 29 października. W nocy rozgromiono pięć domów publicznych.

Petersburg, 29 października. Wobec zepsucia telefonu w Petersburgu i telegrafu w Moskwie, stosunki z tem ostatniem miastem przerwane.

Konotop, 29 października. W nocy o godzinie 3 zmarł generał Dragomirow.

Paryż, 29 października. Gazety komentują toast cesarza Wilhelma II, wzniesiony przed trzema dniami, podkreślając wojowniczy ton mowy. Niektóre gazety zaznaczają: Toast Wilhelma jest swego rodzaju usprawiedliwieniem nowych ofiar narodowych na uzbrojenia.

Madryt, 29 października. Po ukończeniu odbytej dziś narady gabinetu ministrów, wszyscy ministrowie oddali swoje teki do rozporządzenia prezesowi ministrów, który postanowił donieść o tem królowi.

Noworosyjsk, 29 października. Pociągi dochodzą tylko do Czełbasa.

Symbirsk 29 października. Ruch kolejowy wznowiony. W mieście spokojnie.

Wołogda, 29 października. Bezrobocie na kolejach zgubnie oddziałało na życie handlowo-przemysłowe miasta, w szczególności zaś na wywóz masła.

Petersburg, 29 października. Bez względu na dalsze rozszerzanie się bezrobocia, nastrój niespokojny nie daje się zauważyć na ulicach. Sklepy otwarte, ruch nie wiele różni się od normalnego. Czynnem jest tylko Towarzystwo elektryczne. Część prospektu Newskiego, przyległa do admiralicyi, oświetlona jest przez silny reflektor morski, ustawiony na wieży admiralicyi. Dziś

po linii mikołajewskiej przybyły z Moskwy dwa pociągi. Eskadra czarnomorska w pełnym składzie przybyła dnia 26 b. m. do Samsun; wieczorem odpłynęła do Trapezundu.

Jelec, 29 października. Ruch na kolejach zawieszony, tudzież zawieszono prace w fabrykach i zakładach przemysłowych. Brak opału. Zupełny zastój. Strejkuje tylko służba ruchu. Warsztaty pracują.

Mitawa 29 października. Miasto zupełnie od miasta odcięte. Ostatni pociąg przybył wczoraj w nocy z Libawy z generał-gubernatorem.

Tokio, 29 października. «Times» donosi: Powstanie w trzech prowincyach na południe od Seulu szerzy się, wbrew tendencyjnie rozsiewanym pogłoskom. Morderstwa i grabieże zdarzają się coraz częściej. Władze koreańskie zupełnie są bezczynne. Dlatego też Japonia postanowiła skorzystać z praw, przyznanych jej przez traktat pokoju i przywrócić porządek własnemi siłami; w tym celu z Seulu wysłano wojska.

Sosnowice, 29 października. W mieście spokojnie. Doniesienia gazet zagranicznych o zepsuciu linii kolejowej za Częstochową i mostu około Myszkowa, są nieprawdziwe. Oczekiwanem jest zawieszenie pracy w kopalniach, wskutek braku wagonów węglarek.

Konstantynopol, 29 października. Na prośbę zbiorową przedstawicieli mocarstw, dotyczącej wspólnej audyencyi, otrzymano odpowiedź; że minister spraw zagranicznych nie może przedstawić prośby sułtanowi, ponieważ kwestye finansowe wyłącznie należą do W. Porty. Taka forma odmowy nie zdziwiła posłów, którzy oczekiwali podobnej odpowiedzi.

Berlin, 29 października. Ogłoszono rozporządzenie, na mocy którego polecono niemieckim instytucyom pocztowym, aby odmawiały przyjmowania posyłek i wszelkiego rodzaju listów wartościowych, przeznaczonych do Rosyi, lub idących przez Rosyę, wskutek zawieszenia tam ruchu kolejowego.

Petersburg, 30 października. Witte mianowany prezesem gabinetu ministrów.

Moskwa, 30 października. W «Wiedomostiach Moskiewskich» ogłoszono. Do biura centralnego partyi monarchicznej wniesiono oświadczenie grupy mieszkańców Moskwy tej treści: Wobec tego, że teraźniejsza rada miejska moskiewska przez swoją działalność rewolucyjną zerwała ostatnie nici, łączące ją z wiernopoddańczą ludnością Moskwy, postanowiliśmy wyjednać u rządu, aby radę pozbawiono jej pełnomocnictw. Wodociągi miejskie wznowiły czynności, ale pozostała we władzy robotników wodociągowych.

Rostow nad Donem, 30 października. Komitet ministrów zwrócił się telegraficznie do giełd zagranicznych z prośbą aby strejk był uznany jako siła wyższa.

Mińsk, 30 października. Na ulicach patrole. Zakłady bankowe ochrania wojsko.

Tomsk, 30 października. Sklepy zamknięte. Po mieście jeżdżą kozacy.

Baku, 30 października. Generał-gubernator ogłosił, że w razie, jeżeli z jakiego domu będzie strzelanie, dom ten zostanie zniesiony przez artyleryę.

Saratów, 30 października. Wczoraj w różnych częściach miasta odbyły się liczne wiece.

Wilno 30 października. Miasto odcięte zupełnie, tramwaje nie kursują, ulice pogrążone w ciemnościach, zarząd dróg poleskich zamknięty. Na dworcu wojsko.

Tyflis, 30 października. Zawiesiły pracę warsztaty główne dróg żelaznych zakaukaskich. Robotnicy rozchodzili się, śpiewając marsyliankę. W zarządzie kolejowym odbył się wspaniały wiec z udziałem reprezentantów wszystkich wydziałów kolei. Dziś na placu artyleryjskim patrol kozacki powitano wystrzałami z karabinów. Dom, z którego strzelano, otoczyło wojsko.

Kazań 30 października. W uniwersytecie odbywają się wiece. Rektor Lubimow oświadczył, że podaje się do dymisyi, lecz na prośbę rady zgodził się pozostać na stanowisku.

Wołogda, 30 października. W nocy rozpoczęło się bezrobocie na kolei archangielsko-jarosławskiej. Pociągi do Archangielska i Preczystoje nie wyszły. Po nowej linii wyprawiono pociągi do Petersburga.

Kurhan, 30 października. Dziś służba i robotnicy stacyi Kurhań zupełnie zawiesili pracę. W mieście Kurhanie młyny miejskie nieczynne. Komunikacya z Czelabińskiem nie przywrócona.

Kijów, 30 października. Tłumy ludu nie przestają krążyć po Kreszczatiku. Zdarzają się drobne starcia z kozakami. W niektórych sklepach wybito okna wystawowe. Popołudniu na rogu ulic Kreszczatika i Funduklejewskiej wystrzałem rewolwerowym z tłumu zwalony został z konia kozak; strzelający uciekł.

Farmaceuci rozpoczęli pracę. Uznano za niemożliwe pozostawić chorych bez lekarstw. Dnia 29 na ulicach było ożywienie, lecz spokojnie. Tramwaje nie chodzą. Nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej nie odbyło się wczoraj. Zbierze się dziś.

Kremieńczug 30 października. Strejkujący usiłowali zatrzymać tramwaje. Policya przeszkodziła. W nocy zepsuto przewodnik tramwajowy.

DZIENNE.

Petersburg, 31 października. Dodatki «Praw. Wiestnika» pokazały się na ulicach przed północą. Publiczność rozchwytywała je. Czytano głośno przy okrzykach „hura!" Niech żyje wolność!" Na Newskim Prospekcie wielki tłum przy okrzykach „hura!" śpiewał hymn narodowy. Nastrój radosny ogarnął cały naród.

Petersburg, 31 października. Na wieczornem posiedzeniu rady miejskiej postanowiono przeznaczyć, według opinii komisyi wykonawczej wolne lokale miejskie na zebranie narodowe; wyasygnować na początek rb. 25,000 dla komisyi dobroczynnej na pomoc dla dzieci, starców i kobiet z niemowlętami.

Około godziny 10 wieczorem otrzymano w radzie miejskiej Manifest, który został przeczytany przez prezesa i powitany okrzykami hura!

Rada miejska wysłała do Najjaśniejszego Pana następującą depeszę:

Rada miejska miasta Petersburga z zapałem powitała obiecaną ludowi a tak pożądaną swobodę, silnie wierząc w pewną wielką przyszłość naszej drogiej ojczyzny okrzykam: **Niech żyje Cesarz wolnego ludu!** Następnie odprawiono nabożeństwo, podano szampańskie i wzniesiono toast za zdrowie Najjaśniejszego Pana. Manifest wywołał jaknajlepsze wrażenie.

Moskwa, 31 października. Po nabożeństwie i odczytaniu «ad multos annos» dla Najjaśniejszego Pana, śpiewając hymn narodowy, obnoszono portret Najjaśniejszego Pana.

Moskwa, 31 października. Maszyniści, ślusarze, robotnicy mikołajewskiej, kazańskiej, archangielskiej dróg żelaznych powrócili do pracy. Pociągi na kolejach mikołajewskiej i kazańskiej wszystkie odeszły w oznaczonym czasie, prowadzone przez powracających do pracy maszynistów.

Na kolei archangelskiej ruch zostanie przywrócony jutro. Plac przed dworcem mikołajewskim zatłoczony był przez naród, witający z radością zakończenie bezrobocia.

Z WARSZAWY.

(Telefonem).

———

Wczoraj tłum atakował lokale administracyi „Gońca"; wybito szyby, doszło do wymiany strzałów.

*

Koleje do godziny 2 ej nie ruszyły. Tramwaje nie kursują. Zatrzymywano również dorożki.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru.	Uwagi.
30/X 1 pp.	738 8	+ 7.2	61	Pd Z 1	Z dnia 30/X Temperatura max.+8.0° C.
30/X 9 w.	737 4	+ 5.0	90	Pd W 1	Temperatura min.+2 2° C.
31/X 7 r.	737.5	+ 3.7	88	Pd 1	Opadu 0 2

KAPUSTA.

Znanej dobroci kapustę dostawia Folwark Bruss po cenie:
28 kopiejek za mniejsze główki
35 „ za ładną średnią kapustę } za pud
45 „ za wyborowe duże głowy
od 10-ciu pudów dostawa do domu.
Obstalunki przyjmuje filia piekarska W-go Walentego Kopczyńskiego, ulica Piotrkowska 76, dom M. A. Wienera. Dla regularnej dostawy upraszam o dokładny adres. 1444 3-3
LUDWIK MEYER.

№ 7460 **Obwieszczenie.**

DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1) pod № 795ii/kk przy ul. Ś-go Benedykta i Leszno, przez Edwarda Fraugota Neumana, pierwotna rb. 16,000;

2) pod № 826a przy ul. Rozwadowskiej, przez Majera i Temę małżonków Jabłoń, dodatkowe rb. 8,900;

3) pod № 779a przy ul. Promenada, przez Maksa i Dorotę małżonków Jakubowicz, dodatkowe rb. 19,400;

4) pod № 269D przy ulicy Wólczańskiej, przez Augusta i Ernestynę małżonków Wenske, dodatkowe rb. 52,900;

5) pod № 1057N przy ulicy Suwalskiej, przez Adama i Maryę małżonków Kelc, pierwotna rb. 13,000;

6) pod № 272m przy ulicy Cegielnianej, przez Franciszka i Barbarę małżonków Micherskich, dodatkowe rb. 10,500;

7) pod № 1430 przy ulicy Widzewskiej, przez Abrama Bessera, dodatkowa rb. 33,700.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Za Prezesa **S. Rosenblatt.**
Dyrektor Biura **L. Gajewicz.**
Łódź, dnia (15) 28 października 1905 r. 1505—1

Oszczędność na opale!

Podwójna wydajność ciepła!

Multyplikator ogrzewania

patent **Gasselreder i Niemeczek**

daje się zastosować do każdego pieca kaflowego bez potrzeby przestawiania tegoż, wydziela ciepło natychmiast po napaleniu. Usuwa wilgoć. Nieodzowny w większych chłodnych pomieszczeniach, jak magazyny, biura szkoły, kościoły etc.

Piece żelazne multyplikatorowe płaszczowe.

Wyłączny reprezentant na Łódź i okolicę:

A. O. Teschich, Łódź

Widzewska № 64. Telefon № 240
fabryka tektury dachowej „Bitum", skład pieców kaflowych fabryki „Machory", posadzki terrakotowej, cementu, cegły i glinki ogniotrwałej, rur kamiennych etc. 1430.16.4

Podwójna wydajność ciepła!!!

Oszczędność na opale.

W zakładzie, Południowa № 11,
A. Chrząszczewskiej
pod nadzorem lekarza, stosuje się **GIMNASTYKA SZWEDZKA** specyalna, połączona z masażem dla anemicznych, nerwowych, w skrzywieniach, nieprawidłowym układzie ramion, wadliwem chodzeniu itd. Również pedagogiczna gimnastyka dla Pań i dzieci w kompletach. Ceny bardzo przystępne. **Zapisy przyjmują się.** 1394 -d 6

Fortepian

gruntownie odrestaurowany do sprzedania w składzie fortepianów O. Tauchert, Piotrkowska 117. 1486.3.3

Potrzebny

na wyjazd majster zupełnie obeznany z wyrobami materyału z gałganów, dla sprzędzenia manufakturnych towarów.
Zgłaszać się do hotelu „Victoria" nr. 9 od godziny 7 do 10 wieczorem w przeciągu 4 dni. 1493—3—3

Gorsety

Najnowsze modele paryskie, bardzo eleganckie tylko na miarę poleca
M-me SOPHIE
Piotrkowska 132 m. 33. 1363-10 0

Poszukuję zaraz

farbiarza

do przędzy pończoszniczej (bawełna). Oferty w adm. „Rozwoju" pod X. 100. 1495—3—3

Poszukuje się

jednego pokoju

przy rodzinie inteligentnej, jeżeli możliwe z całkowitem utrzymaniem. Oferty w adm. „Rozwoju" pod lit. „Pokój. A." 1496—3—2

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne

Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia № 33
(obok lombardu akcyjnego)
Dla panów od 8—11 r. i od 6—8, dla dam od g. 5—6. c-293
W niedziele i święta od 9—12 i od 3—6.

Dr. A. Grosglik

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Od 8½—11½ r., 6—8 wiecz., panie 5—6 popołudnin.
W niedziele i święta 9 r. do 1 pop.
Cegielniana 23. 1608-d-164

Piotrkowska № 108 m. 5

Dr. J. Grabowski

Choroby uszu, nosa i dróg oddechowych. Przyjmuje codziennie od 4—6½ wiecz. 491—r-31

Dr. E. Sonnenberg

choroby skórne, dróg moczowych i weneryczne,
CEGIELNIANA 14,
od 11—1 i 4—8. 246—r—91

Dr. L. PRZEDBORSKI

przeprowadził się na
ulicę WSCHODNIĄ № 69
róg Dzielnej i
przyjmuje z chorobami **gardła, krtani, nosa i uszu,** od 9 do 11-ej przed poł. i od 4—7 popoł. 1072-60-25

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od godz. 8—9 rano i od 4—8½ wieczorem. W niedziele i święta od g. 9½ do 1 popołudniu. 507—d—215

Dr Jelnicki

Przyjmuje chorych z chorobami wenerycznemi i skórnemi 8-10 5-7½
PIOTRKOWSKA 130. 1013-d-21

Dr. Goldblum

specyalista chorób wewnętrznych i nerwowych
POWRÓCIŁ
Przyjmuje od g. 5—6 pop.
Cegielniana № 53. 1498-6-2

Dr. R. Skibiński

AKUSZER
przeprowadził się na ul. **Piotrkowską № 57,** dom W-go Lorenca. 1386-24-15

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od godz. 8—11 r. i od 6—8 w. panie od 5—6 popoł. 1420-r-1
Ulica Południowa № 2.

Do nabycia w księgarni R. Szatkiego i we wszystkich księgarniach popularne 2 dziełka

Małżeństwo i Rzerzączka

Przymiot i jego leczenie

przez **D-ra Iz. Abrutina,** ordynatora oddziału chorób wenerycznych i skórnych w szpitalu Poznańskich w Łodzi. 759—d.—116

Stanisław Lipiński,

nauczyciel buchalteryi w zgierskiej 7-mio klasowej szkole handlowej oraz na wieczornych kursach dla dorosłych przy Stowarzyszeniu subjektów handlowych
udziela lekcyi buchalteryi.
Zachodnia 34 m. 5. 1356-20-8
Przyjmuje od 5-ej do 7-ej po południu.

Potrzebna jest

zarządzająca do kliniki

prywatnej, zgłaszać się tylko z dobremi świadectwami, Piotrkowska 144, dr. Tochterman. 1491—3—2

Drobne ogłoszenia.

A. Wykwalifikowany subjekt składu aptecznego poszukuje miejsca. Świadectwa poważnych firm zagranicznych. Referencye składać w adm. „Rozwoju" sub „skład apteczny". 1903—3-2scs

Askanas, p. Adwokata Przys., Cegielniana 7. Sprawy sądowe. Porady prawne. Redakcya kontraktów, wszelkich aktów prawnych, próśb i podań do wszelkich władz. 1917-3-3

Cytra za 30 rb. i rower za 35 rb. do sprzedania, Piotrkowska nr. 131 m 4. 1927—3—1

Do sprzedania zakład fryzyerski przy ulicy Piotrkowskiej. Wiadomość w administracyi „Rozwoju". 1929 - 2—1

Jest do oddania dziesięciomiesięczne dziecko na własność. Adres Piotrkowska 207 m. 22. 1926—2—2

Kilkaset ćwiartek węgla po 30 kopiejek dla robotników, można kupić, p. Żmigrod Widzewska 58. 1932—1

Kotlarze żelaźni i pomocnicy potrzebni zaraz, Piotrkowska 292, Kopieczny i S ka. 1931—3—1

Młody człowiek poszukuje zajęcia w kantorze lub sklepie, może przyjąć i w zawodzie malarsko-dekoracyjnym. Oferty dla „Józefa" w „Rozwoju". 816-5 4

Obiady wiejskie, zdrowe, smaczne wydaje się na ul. Piotrkowskiej nr. 121 m. 15. 1895—3-csp2

Potrzebna dziewczyna do usługi, lat 14. Piotrkowska nr. 145 m. 25. 1891-3-3

Poszukuję lekcyi robót ręcznych, na pensyi lub w domach zamożnych. Oferty pod „Eureka" w adm. „Rozwoju". 1915-1

Potrzebne uczenice do pracowni pończoch. Marya Suchowska, Piotrkowska 176. 1918 3—3

Potrzebne zaraz na 1 i 2 numery hypoteki w Łodzi, sumy 4000 i 5000 rubli. Wiadomość u Adwokata A- Zielińskiego. Łódź Długa nr. 8. 1925—2sw 2

Potrzebna nauczycielka polka patentowana na wyjazd. Biuro Rościszewskiej, Piotrkowska 90. 1921—2—2

Potrzebna panienka do szycia, Pańska nr. 75 m. 43. 1916—3—3

Potrzebne jest zaraz na № 1 po Towarzystwie od 3 00 do 5000 rubli. Oferty składać w adm. „Rozwoju" pod lit. A. K. 1922—3—2

Pudel młody czarny, rasowy, tresowany, do sprzedania. Długa nr 10, stróż wskaże. 1906—3—3

Pokój lub dwa do wynajęcia tanio. Ul. Szkolna 4 m. 8. 1902-3.-3

Sześć lamp gazowych do sprzedania tanio, ul. Milsza 45 m. 18. 1920 4-2

Spódniczki od rb. 2, bluzki od 50 kop., sukienki dziecinne od 40 kop. i wyżej robię elegancko. Targowa 71 m. 26. 1793wcs7

Z powodu wyjazdu do sprzedania masywny stół i łóżka, Piotrkowska nr. 73 m. 16. 1928—1

Zaginęło pokwitowanie na zegarek srebrny męski, podpisany Franciszek Kunikowski, № 269,637; łaskawego znalazcę uprasza się o złożenie na ul. Widzewską nr. 151 m. 16. 1928—1

Zaginął paszport na imię Jakóba Lemańskiego, wydany z miasta Łodzi. 1930—3-1

Zaginął paszport na imię Anny Szymczak, wydany z gminy Niesułkow. 1923—3—2

Zaginął paszport na imię Maryanny Kwapiszewskiej, wydany z gminy Zadzim. 1924—3—2

Zaginął paszport na imię Rozalii Bogdańskiej, wydany z gminy Gospodarz. 1913—3—3

3000 rb. poszukuję do dobrze prosperującego interesu, gwarancya pewna, procent dobry, oferty składać w adm. „Rozwoju" pod nr. 1717. 1904-3-3

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do ogólnej wiadomości, że na stacyi towarowej Łódź-Fabryczna dnia (15 i 16) 48 i 29 listopada 1905 roku o godzinie 10 rano będą sprzedane z głośnej licytacyi nie wykupione przez odbiorców towary, które przybyły w miesiącu lutym, marcu, czerwcu, wrześniu, październiku i listopadzie 1904 r., styczniu, lutym, marcu, kwietniu i maju 1905 r. za frachtami: Petersburg m S. P. W. 6034 gazety, Oliber; Uta 183 wyroby rękodzielnicze, F. A. Samodiełkin dla Bejmana i Gutmana; Lubaszewka 206 mąka pszenna, M. Perelmuter; Kłomnice 95 proszek otwocki, I. Radliński; Częstochowa 3570 książki, Maks I. Kornwaser; Aleksandrów 5784 papa, B. Kecler; Pruszków 971 ołówki, Akc. T-wo Majewski i S-ka; Warszawa pos. W. 15165 książki, F. Paprocki; Warszawa 14267 szkło, „T-wo Żnicz"; Warszawa 14106 wyroby papierowe, „Niwa Polska"; Warszawa 14015 laski, S. Bajcz; Warszawa 2405 wachlarze, M. Ejzenberg; Żurawka 674 towary wełniane, Awstylanc; Żurawka 594 towary wełniane, Tow. Awstylanc dla Fiszmana; Moskwa m. M. Kaz. 21371 płyn dezynfekcyjny, B. Gosbach; Grajewo 14191 towar wełniany, E. Myszkowska; Odesa tow. 18758 wino, „C. Hipand"; Kijów m. 7809 glina ogniotrwała, Tabeński; Radziwiłów P. Z. 6921 rzeczy domowe, Z. Łandis; Skarżysko 5650 wyroby surowcowe, „Skarżysko"; Lublin 9843 odpadki przędzalnicze, B. Trus; Lichosławl 4908 len, J. Iwanow; Moskwa tow. M. Br. 18478 wyroby rękodzielnicze, Z. Persie; Moskwa 7255 towary korzenne, Kolajew; Warszawa pos. W. 17134 wino, S. Trojanowski; Częstochowa 41343 zabawki drewniane, H. Grin; Kutno 2523 skrzynie próżne, Erdwaju; Nowo-Radomsk 7592 meble gięte, Br. Thonet; Nowo-Radomsk 9167 skrzynia drewniana, Pelman; Warszawa W. 53931 śruby żelazne, Cukierwar; Warszawa 59275 lakier spirytusowy, B. Wartrajch; Warszawa 65645 worki konopne, Kipman i Warszawski; Warszawa 52779 woda gazowa, Lubart dla M. Palucha; Warszawa 50214 kamień litograficzny, I. Junger; Warszawa 50071 worki bawełniane, M. Kaczyński; Warszawa m. 76921 materyały piśmienne, Rudowski; Warszawa m. 59348 ramki z drzewa farb., Rudolf; Warszawa m. 77408 druki, Kon; Warszawa m. 57422 końce bawełniane, Wejchselfisz; Warszawa m. 57618 meble, Berkholc; Warszawa m. 58112, 58802, 56314 i 56313 skórzana galanterya, Nowicki; Warszawa Br. 108022 wyroby rękodzielnicze, Ginzburg; Petersburg 91197 nowe obrzynki bawełniane, B. Gutsztejn; Odesa tow. 44543 i 5 237 obrzynki sukienne, I. Chiński; Wołogda 1907 rzeczy domowe, S. Sobolew; Riazań M. K. 180 karton, S. Chudarowski; Władykaukaz 3960 wyroby kartonowe, Taricz; Armawir 8114 skrzynia drewniana, Kumszajew dla Agizima; Perm 4230 towary sukienne, Ł. Ginzberg; Borodulino 83 wyroby rękodzielnicze, Rowiński; Rewel 33225 konserwy z ryb, B. Palmberg; Rewel 35412 kilki solone, Br. P. i K. Małachowy; Rewel 18953 kilki solone, Hince i S-ka; Jelisawetgrad 953 obrzynki sukienne, Derażnaja; Kremieńczug 2446 karmelki zwyczajne, M. Sandomirski; Ryga tow. 184080 konserwy z ryb, L. W. Gegginger; Bobrujsk 3332 płótno na worki, B. Soskin; Libawa 63604 i 63789 wyroby z kartonu, I. Pokorny; Petersburg 88678 papier szmerglowy, M. Struk; Petersburg 105567, 105196 i 105828 smoła i farba wapienna, D. Gernandt; Białystok 44614 bakalie, F. Szlapak; Granica 7627 zamki żelazne, D. Frajtel dla A. Witelsona; Handke 1 płyty marmurowe, Holeberger; Piotrków 3361 beczki próżne, I. Horowicz; Piotrków 3724 butelki próżne, „Wola Krzysztoporska"; Częstochowa 36674 pakuły lniane, Konheim; Zwrotne towary: Moskwa pos. M. Br. 659 bagaż z kwitu Łódź—Moskwa z dnia 18/IX 1904 r., za № 217, Eksped. posp. dla Zaw. St.; Odesa tow. 79666 towary wełniane z frachtu Łódź—Iwanowka z dnia 3/X 1904 r. za № 26217.

Na st. Łódź-Karolew: dnia (23 listopada) 6 grudnia 1905 r. o godz. 2 po południu: Sarny 2848 podkłady sosnowe, Gejfman; Strabla 955 drzewo sosnowe, „Strablewski tartak" dla I. Szmidta; Chęciny 1444 wapień, L. Goldfarb dla L. Kozłowskiego; Suchedniów 3325 glina garncarska, Sztejnberg.

Na st. Łódź-Chojny: dnia (24 listopada) 7 grudnia 1905 r. o godzinie 2 popołudniu: Warszawa W. 45749 sól krystaliczna, B. Rabinowicz; Kielce 6584 deski sosnowe, Ejzenberg; Małoryto 1128 deski sosnowe, Rozencwejg; Lublin 13504 kije s snowe, Magazyny zbożowe Lubel. Oddziału Banku handlowego w Warszawie; Łuck 3349 jęczmień, Zaw. st.; Opoczno 4009 glina ogniotrwała, Lipszyc dla I. Krauzego.

W razie, gdyby licytacya w dniu wyżej oznaczonym nie doszła do skutku, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na st. **Łódź-Fabr.** (17) 30 listopada, (18 i 23 listopada) 1 i 6 grudnia 1905 r. o godzinie 10 rano. Na st. **Łódź-Karolew** dnia (28 listopada) 11 grudnia 1905 r. o godzinie 2 po południu. Na st. **Łódź-Chojny** dnia (29 listopada) 12-go grudnia 1905 r. o godzinie 2 popołudniu. 1494—4—1

Дозволено Цензурою. Гор. Лодзь, 18 Октября 1905 г.

W tłoczni „Rozwoju", Przejazd № 8. Redaktor i Wydawca **W. Czajewski.**

ODATEK NADZWYCZAJNY.

Cena 3 kop.

ROZWÓJ

№ 242. ŁÓDŹ. Wtorek, dnia 31 (18) października 1905 r. Rok VIII.

Redakcya w ŁODZI, ul. Przejazd № 8. — Telefonu № 593.

Telegramy

Petersburskiej Agencyi Telegraficznej.

—·—

Najwyższy Manifest.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, MIKOŁAJ II,

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECHROSYJSKI

KRÓL POLSKI, WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI

i t. d., i t. d., i t. d.,

Oznajmiamy wszystkim wiernym poddanym Naszym:

Niepokoje i zaburzenia w stolicach i w wielu miejscowościach państwa przepełniają serce Nasze wielkim smutkiem i troską o dobro Państwa Rosyjskiego, nieodłącznie związane z dobrem narodu. Skutek wywołany obecnemi przejściami i nastrojem narodu, może zagrozić całości i jedności Naszego wielkiego Państwa.

Nasz dobrze zrozumiany obowiązek nakazuje Nam wszystkiemi siłami umysłu i władzy Naszej dążyć do najszybszego przerwania tak dalece dla Państwa niebezpiecznych niepokojów. Rozkazawszy odpowiednim władzom przedsięwziąć środki do ukrócenia nieporządków, dowolności i gwałtów, dla ochrony ludzi spokojnych do należytego spełnienia ciążącego na nich obowiązku, dla rychlejszego spełnienia naznaczonych przez Nas środków do uspokojenia życia państwowego, Uznaliśmy za konieczne ujednostajnić działalność włada wyższych. Na obowiązku władz rządzących wkładamy wykonanie nieodmiennej Naszej woli:

1) Obdarzyć ludność swobodą, opartą na niezachwianych zasadach, na zasadach prawdziwej nietykalności osobistej, swobody słowa, zebrań i stowarzyszeń.

2) Nie odkładając wyznaczonych już wyborów do Dumy państwowej, w miarę możności, wobec krótkości terminu zwołania Dumy, zawezwać w porządku prawodawczym do wyborów te klasy ludności, które dotychczas były pozbawione tych praw. Dalszy rozwój prawodawstwa państwowego oprzeć na nowoutworzonych sasadach życia państwowego.

3) Ustanowić, jako niezbitą zasadę, iż żadne prawo nie może wejść w życie bez Dumy państwowej i żeby wybrani przez naród przedstawiciele mieli prawo kontroli ustawodawstwa i powołanych przez Nas władz wykonawczych.

Wzywamy wszystkich wiernych synów Rosyi do spełnienia długu, zaciągniętego wobec Ojczyzny i przerwania tych niesłychanych niepokojów i razem z Nami, naprężenia wszystkich sił do zaprowadzenia spokoju w Ojczyźnie.

Dan w Peterhofie, dnia 17 (30) października 1905 roku od narodzenia Chrystusa Pana, a Naszego panowania jedenastego.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„MIKOŁAJ."

Najpoddańszy raport Wittego.

—·—

Petersburg, 30 października.

Najpoddańszy raport sekretarza stanu hrabiego S. J. Wittego.

Waszej Cesarskiej Mości podobało się wydać mnie rozporządzenia odnośnie wskazania kierunku, którym posługiwać się winny sfery rządzące w związku z kombinacyami, wynikłemi z powodu współczesnego położenia Rosyi i nakazać odnośnie do niniejszego wyjaśnienia wypracowanie Najpoddańszego raportu.

Wobec tego uważam za obowiązek Najpoddaniej przedstawić co następuje:

Wrzenie, obejmujące najrozmaitsze warstwy rosyjskiego społeczeństwa, nie może być rozpatrywane jako następstwo poszczególnych braków ustroju społecznego, albo tylko rezultatu zorganizowanej działalności skrajnych partyj.

Przyczyny tego wrzenia leżą bezsprzecznie daleko głębiej, tkwią one w naruszonej równowadze pomiędzy ideowemi dążeniami inteligentnego rosyjskiego społeczeństwa z zewnętrznemi formami życia społecznego.

Rosya przerosła formy istniejącego ustroju. Dąży ona do ustroju prawowitego, opartego na zasadach swobody obywatelskiej, na poziomie jednakim z ideami, ożywiającemi rozsądną większość społeczeństwa; idee te winny stanowić podkład formy życia rosyjskiego.

Pierwsze zadanie rządu winno stanowić urzeczywistnienie tych ideałów, a obecnie aż do sankcyi prawodawczej zasadniczych podstaw prawowitego ustroju, aż do sankcyi swobody prasy, sumienia, zebrań, związków i osobistej nietykalności, wprowadzenia w życie tych ważnych podstaw życia politycznego, społecznego powinno iść drogą normalnego prawodawczego opracowania tych zasad narówni z kwestyami, dotyczącemi rządzenia prawnego wszystkich poddanych Waszej Cesarskiej Mości, bez względu na wyznanie i narodowość. Samo przez się trzeba rozumieć, że nadanie ludności praw swobody obywatelskiej powinno być połączone z prawnemi ograniczeniami dla zupełnego zabezpieczenia spokoju i bezpieczeństwa Państwa.

Dalszem zadaniem rządu zjawia się ustanowienie takich instytucyj i takich norm prawodawczych, któreby odpowiadały skrystalizowanym ideom większości rosyjskiego społeczeństwa. Raport Wittego omawia dalej szczegółowo sprawę przedstawicielstwa narodowego, następnie czytamy w raporcie:

W stosunku do przyszłej Dumy państwowej troską rządu powinno być podtrzymanie jej powagi, zabezpieczenie do jej prac zaufania; rząd nie powinien stanowić zapory działalności Dumy, przeciwdziałać jej postanowieniom, chyba, gdyby one zasadniczo sprzeciwiały się powadze Rosyi, zdobytej 1000 letnią jej historyą, co jednak jest nieprawdopodobne. Rząd powinien kierować się wskazaniami Waszej Cesarskiej Mości, wypowiedzianemi w Manifeście o utworzeniu Dumy państwowej, a mianowicie w tym kierunku, aby działalność tej instytucyi państwowej była rozszerzoną, o ile ona okazała się niedokładną i nieodpowiednią do potrzeb czasu.

Rząd powinien wyjaśnić powyższe potrzeby, kierując się, rzecz prosta, ideami, nurtującemi w większości społeczeństwa, a nie echem żądań, stawianych przez pewne kółka, zadośćuczynienie którym niemożliwe, już chociażby z tych powodów, że żądania te ciągle się zmieniają.

Główny nacisk położyć należy na zaspokojenie żądań szerokich warstw społeczeństwa drogą jakiegokolwiek sformułowania podstaw prawności obywatelskiej.

Niezbędnem, wysoce ważnem jest utworzenie rady państwowej na podstawach uczestnictwa w niej i to wybitnego ludzi wybranych, gdyż

ylko przy tych warunkach można osiągnąć normalny stosunek tych instytucyj do Dumy państwowej, nie przesądzając dalszych zarządzeń, które winny być zgodne z potrzebami chwili. Zdaniem mojem, działalność rządowa powinna być oparta na następujących podstawach:

1) Prostota i szczerość we wszystkich zarządzeniach, mających na celu obdarzenie ludności swobodą obywatelską i ustanowienie gwarancyi tej swobody;

2) Zniesienie wszelkich wyjątkowych przepisów prawnych;

3) Ujednostajnienie działalności wszystkich organów rządowych;

4) Zniesienie środków represyjnych przeciwko działaniom, nie grożącym jawnie społeczeństwu i państwu;

5) Przeciwdziałanie wszystkiemu, co jawnie zagraża społeczeństwu i Państwu, kierując się jednakże ściśle prawami i stosując się do idei ożywiającej wszystkie warstwy społeczeństwa.

Samo przez się rozumie się, że urzeczywistnienie wyżej wymienionych zadań możliwe jest tylko przy [illegible] społeczeństwa i pr[illegible] instytucyj, któreby p[illegible] czej pracy jaknajwięcej si[illegible]

Należy wierzyć w polityczny ta[illegible] go społeczeństwa, które napewno nie dąż[illegible] anarchii, grożącej rozpadnięciem Państwa.

Na oryginale Jego Cesarska Mość raczył własnoręcznie napisać w Peterhofie dnia 17 października 1905 r.

„Przyjąć do wykonania”.

Дозволено Цензурою, 18 Октября 1905 г.

W tłoczni „Rozwoju,“ Przejazd № 8.

Redaktor i wydawca **W. Czajewski.**